

WE LEAD.
WE LEARN.

UPM METSÄ, Suomi
YMPÄRISTÖSELONTEKO 2008

UPM kuuluu maailman johtaviin metsäteollisuusyhtiöihin. Yhtiön palveluksessa on noin 25 000 henkilöä ja liikevaihto vuonna 2008 oli 9,5 miljardia euroa. UPM:n tuotteet valmistetaan pääosin kierrätettävistä, uusiutuvista raaka-aineista, kuten puusta. Tuotteita ovat painopaperit, tarralaminaatit, RFID-etätunnisteet, puumuovikomposiitti ja puutuotteet. Yhtiöllä on tuotantolaitoksia 14 maassa. Globaalisti toimivan yhtiön juuret ovat Suomessa ja ulottuvat 1800-luvun lopulle. UPM:n tavoitteena on olla uuden metsäteollisuuden edelläkävijä ja luoda omistajille lisäarvoa tarjoamalla asiakkaille kilpailukykyisiä tuotteita ja ratkaisuja kaikkialla maailmassa.

UPM Metsä vastaa konsernin kotimaisten tehtaiden puuhuollosta ja Suomessa sijaitsevien metsien hoidosta, joita on yhteensä noin 915 000 hehtaaria. Puu hankitaan valtaosin suomalaisilta yksityismetsänomistajilta. Lisäksi puuta hankitaan yhtiön omistamista metsistä, valtiolta ja ulkomailta. Runkopuuta hankittiin vuonna 2008 yhteensä 25,4 milj. m³. Runkopuun lisäksi yhtiö hankkii energiapuuta. Puut toimitetaan yhtiön omistamille-, osakkuus- ja ulkopuolisille tehtaalle ja voimalaitoksille. UPM Metsän hankkiman puun alkuperä ja puunhankinnan sosiaaliset sekä ympäristövaikutukset tunnetaan ja hallitaan metsästä tehtaalle.

Vuonna 2008 konsernissa toteutettiin organisaatiomuutos, josta lähtien UPM Metsä on kuulunut Energia ja sellu liiketoimintaryhmään.

Ympäristöasioiden hallinta

UPM Metsällä on sertifioitua ympäristö- (ISO 14001) ja laatu- järjestelmät (ISO 9001). Lisäksi yhtiö on sitoutunut Euroopan Unionin EMAS-järjestelmään. Ympäristö- ja laatu- järjestelmät uudelleensertifioitiin vuoden 2008 aikana.

UPM tukee ja käyttää kaikkia luotettavia metsäsertifiointi- järjestelmiä, kuten PEFC ja FSC. Metsien sertifiointijärjestel- mällä voidaan osoittaa puolueettomasti ja luotettavasti, että metsiä hoidetaan kestävästi kansainvälisten kestävä metsä- louden periaatteiden mukaan. Kaikki UPM:n metsät Suomessa on sertifioitu PEFC-järjestelmän mukaan.

Puun alkuperän hallintajärjestelmän (Chain of Custody) avulla voidaan yhdessä metsäsertifioinnin kanssa osoittaa puo- lueettomasti ja luotettavasti puun alkuperä ja että puu on peräi- sin kestävästi hoidetuista metsistä. UPM Metsällä on sertifioi- dut PEFC- ja FSC-puun alkuperän hallintajärjestelmät.

UPM:n tavoitteena on lisätä sertifioitua puun määrää teh- taillaan. Vuonna 2008 Suomessa sijaitsevilla tehtailla käytetys- tä puusta 66 % oli peräisin sertifioituista metsistä.

Ympäristönäkökohdat ja -päämäärät

Vuoden 2008 aikana UPM Metsän ympäristövaikutukset arvi- oitiin uudestaan toiminnassa tapahtuneiden muutosten johdos- ta. Ympäristövaikutusten arvioinnin pohjalta määritettiin merkittävät ympäristönäkökohdat, jotka ovat: hakkuutoimenpitei- den vaikutus luonnon monimuotoisuuteen ja energiapuun kor- juun ja muiden metsätaloustoimenpiteiden ympäristövaikutuk- set.

Merkittävien ympäristönäkökohtien, metsiä ja puuhankintaa koskevien sääntöjen ja lakisääteisten vaatimusten pohjalta uudistettiin UPM Metsän ympäristöpäämäärät. Ympäristöpää- määrät ovat pidemmän aikavälin tavoitteita, jotka ohjaavat ympäristötavoitteiden asettamista ja ympäristöasioiden kehittä- mistä osana toiminnan jatkuvaa parantamista.

Ympäristöpäämäärät

1. Metsätaloustoimenpiteiden parantaminen luonnon moni- muotoisuuden kannalta
2. Energiapuun korjuun parhaiden käytäntöjen soveltaminen ja kehittäminen ympäristövaikutusten hallitsemiseksi
3. Toiminnan parantamiseen tähtäävän sidosryhmäyhteistyön kehittäminen

PÄÄMÄÄRÄ 1

Metsätaloustoimenpiteiden parantaminen luonnon moni- muotoisuuden kannalta

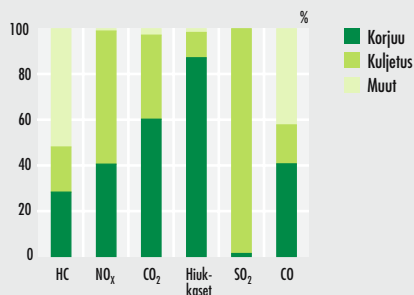
UPM on toteuttanut kansainvälistä monimuotoisuusohjelmaan- sa vuodesta 2007 alkaen. Ohjelmaa toteutetaan yhtiön omista- missa tai vuokraamissa metsissä Suomessa, Keski-Euroopassa, Iossa-Britanniassa ja Pohjois-Amerikassa. Monimuotoisuus-

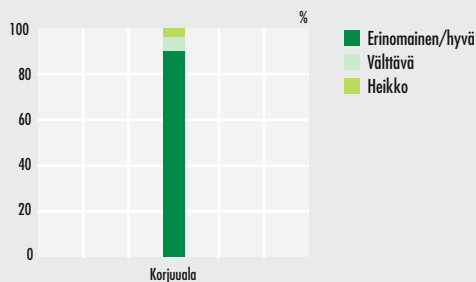

Hankkeessa kiinniotetut isoviiksisiipat rengastettiin ennen niiden vapauttamista. Rengastuksella voidaan myöhemmin saada lisätietoja lepakoiden liikkumisesta.

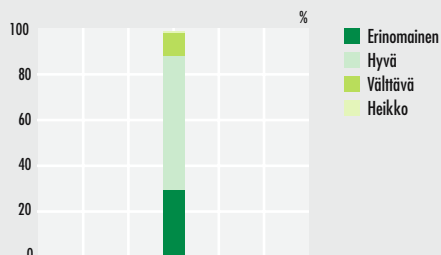
Päästöt ilmaan 2008

Energiapuun korjuun luontolaatu

Runkopuun korjuun luontolaatu

ohjelman tavoitteena on säilyttää ja lisätä metsien monimuotoisuutta ja edistää kestävänsä metsätalouden parhaita käytäntöjä. Osana monimuotoisuusohjelmaa yhtiön asiantuntijoista koottu ryhmä määrittä monimuotoisuuden kannalta kuusi keskeistä pääaihealuetta, joille asetettiin kansainväliset ja kansalliset tavoitteet.

Monimuotoisuusohjelman kansainväliset tavoitteet

- Säilyttää ja lisätä luontaisten puulajien osuutta ja luontaisia puulajeja.
- Säilyttää ja luoda monipuolinen lahoppuusto.
- Suojella arvokkaat elinympäristöt.
- Säilyttää ja lisätä luonnonmetsille tyyppillistä rakenteellista vaihtelua.
- Säilyttää vesiekosysteemit.
- Suojella luonnontilaiset metsät.

Monimuotoisuusohjelman hanke-esimerkit 2008

Luonnonhoidon laatu ja päästöt

Osana toiminnan jatkuvaa parantamista UPM seuraa toteutettujen toimenpiteiden luonnon- ja metsänhoidon laatua. Vuosittain toteutettavasta luonnonhoidon laadun arvioinnista vastaa yhtiön ulkopuolinen taho, joka mittaa niin aines- kuin energiapuun korjuukohteiden laadun tasoa.

Vuonna 2008 luonnonhoidon laadun taso parani niin aines- kuin energiapuun korjuun kokonaisarvion osalta. Kokonaisarviossa saavutettu hyvä taso säilyi, joskin yksittäisten osa-alueiden osalta tasoa voidaan edelleen parantaa.

UPM luonnonhoitopalvelut

Osana monimuotoisuusohjelmaansa UPM tarjoaa yksityisille metsänomistajille monimuotoisuusohjelmaan perustuvia luonnonhoitopalveluja. Luonnonhoitopalvelut keskittyvät valinnaisesti monimuotoisuuden, metsäkanalintujen, maiseman tai vesiensuojelun erityiseen huomioon ottamiseen ja niiden yhteensovittamiseen taloudellisten arvojen kanssa. UPM luonnonhoitopalvelut edistävät kestävänsä metsätaloutta yksityismetsissä ja tukevat kansallisten ja kansainvälisten metsätaloutta koskevien ympäristötavoitteiden saavuttamista.

Vuoden 2008 aikana toteutettiin useita luonnonhoitopalveluiden mukaisia hankkeita, niin koko tilan kattavia suunnitelmia kuin yksittäisillä kohteilla monimuotoisuutta edistäviä hankkeita, kuten harjun paahterinteen kunnostuksen. Harjuilla elävät paahterinteen olosuhteisiin sopeutuneet lajit kärsivät puuston aiheuttamasta varjostuksesta, jonka takia ne ovat harvinaistuneet ja uhanalaistuneet. Harjun paahterinteen monimuotoisuutta edistävä hanke, jossa lisättiin kohteen paahterinteen valoisuutta aktiivisin hoitotoimenpitein, toteutettiin yhteistyössä Metsäkeskus Pirkanmaan kanssa.

Lepakoiden tilankäyttö metsäympäristössä

UPM:n omistamalla tilalla seurattiin isoviiksisiippojen (*Myotis brandtii*) tilankäyttöä metsäympäristössä. Isoviiksisiippojen seuranta toteutettiin lepakoihin kiinnitettyjen 0,47 grammaa painavien radiolähettimien ja seurantaan tarkoitettujen ylääänidetektorien avulla. Seurannassa kerättiin tietoa muun muassa lepakoiden käyttämistä ruokailualueista, päiväpiiloista ja niiden välisistä kulkureiteistä.

Ulkopuolisen tahon toteuttaman tutkimuksen mukaan UPM:n monimuotoisuusohjelman toimenpiteet ja metsäsuunnitelmien mukaiset metsätaloustoimet lisäävät isoviiksisiippoille merkittävien resurssien määrää talousmetsissä. Isoviiksisiippoa

hyödyttää muun muassa ranta- ja puronvarsimetsien säästäminen ja vanhojen sekä kuolleiden pystypuiden lisääminen esimerkiksi jättämällä säästöpuita hakkuiden yhteydessä.

Tutkimus säästöpuiden lajistovaikutuksista

Lahopuu on yksi UPM:n monimuotoisuusohjelman keskeinen pääaihealue. Monimuotoisuudelle erityisen tärkeää järeää runkolahopuuta lisätään muun muassa jättämällä säästöpuita hakkuissa. Säästöpuiden merkitystä lahopuuriippuvaiselle lajistolle selvitetään UPM:n tutkimuksessa, jossa seurataan kovakuo-oriaislajiston muutoksia tekopökkelöillä lahoamisprosessin aikana. Kuusi ja haapatekopökkelöiltä on havaittu ensimmäisen viiden vuoden aikana jo yli 600 lajia, mukana useita harvinaisia ja uhanalaisia lajeja.

Vuosi	Lajimäärä
2004	302
2005	402
2006	552
2007	583
2008	602

Tekopökkelöillä havaittu lajimäärä seurantajakson 2004–2008 aikana.

PÄÄMÄÄRÄ 2

Energiapuun korjuun parhaiden käytäntöjen soveltaminen ja kehittäminen ympäristövaikutusten hallitsemiseksi

Vuoden 2008 aikana energiapuun korjuuta koskevaa ohjeistusta kehitettiin vastaamaan uusinta tutkimustietoa ja edellisinä vuosina saatuja kokemuksia. Uudet ohjeet koulutettiin henkilöstölle ja energiapuuta korjaaville yrittäjille.

UPM Metsä kehittää aktiivisesti energiapuun korjuumenetelmiä. Vuoden 2008 aikana toteutettiin hankkeita, joiden tavoitteena on kehittää energiapuun korjuuta ja siihen käytettävää korjuu- ja kuljetuskalustoa myös ympäristövaikutusten hallinnan näkökulmasta.

UPM:n toteuttamien metsätaloustoimenpiteiden laatua seurataan ulkopuolisen tahon toimesta vuosittain. Energiapuun korjuun luontolaatu säilyi edellisten vuosien tasolla myös vuonna 2008 korjuulle epäedullisista sääolosuhteista huolimatta.

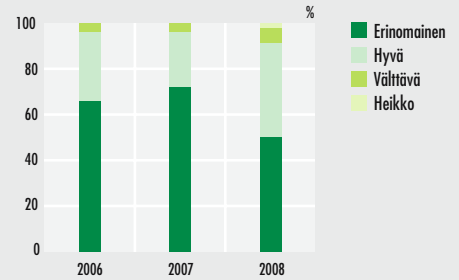
PÄÄMÄÄRÄ 3

Toiminnan parantamiseen tähtäävän sidosryhmäyhteistyön kehittäminen

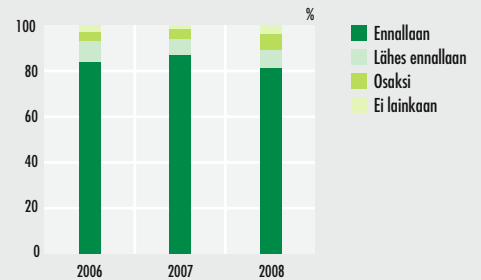
UPM Metsän sidosryhmiä ovat metsänomistajat, puuta käyttävät tuotantolaitokset, viranomaiset, järjestöt, tutkimuslaitokset ja suuri yleisö. Jatkuva ja syventyvä sidosryhmäyhteistyö eri tahojen kanssa on yksi UPM Metsän toimintatavoista. Sidosryhmäyhteistyön merkitystä korostetaan muun muassa vuoden 2008 ympäristötavoitteissa, joissa painotettiin eri järjestöjen kanssa toteutettavia yhteistyöhankkeita.

Sidosryhmien kanssa toteutettavien hankkeiden lisäksi UPM Metsä kerää sidosryhmiltään palautetta. Palautteet kirjataan ja käsitellään osana toiminnan jatkuvaa parantamista. Vuoden 2008 aikana palautetta kerättiin muun muassa metsänmyyjäsiakkailta ja puuta jalostavilta tuotantolaitoksilta. Lisäksi erillisiä palautteita kirjattiin 18 kappaletta vuoden aikana. Vuoden 2008 aikana ei oikeuden päätöksiä ympäristölainsäädännön rikkomisesta ilmennyt.

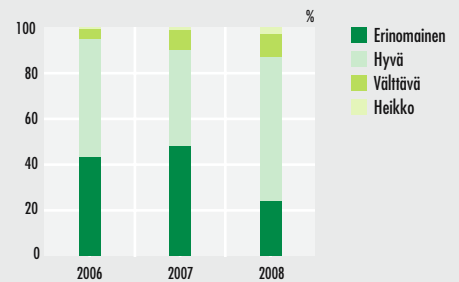
Vesiensuojelu ainespuunkorjuussa

Arvokkaiden elinympäristöjen turvaaminen

Säästöpuuston laatu

UPM aloitti vuonna 2008 yhteistyön ENO – kestävän kehityksen kansainvälisen verkkokoulun kanssa.

Ympäristötavoitteiden saavuttaminen 2008

Tavoite/vastuutaho	Toteutuminen
Ympäristötoiminto	
UPM:n monimuotoisuusohjelman toteuttaminen	Seurantajärjestelmä kehittäminen aloitettiin ja kehittämistä jatketaan vuoden 2009 aikana.
Kunnostusohjitus- ja lannoitusohjeiden päivitys	Lannoitusohjeet uudistettiin ja koulutettiin henkilöstölle, kunnostusohjitusohjeet viimeistellään vuoden 2009 aikana.
UPM luonnonhoitopalvelujen kehittäminen	Uuden palvelun kehitystyötä jatkettiin.
Yhteistyöhankkeiden lisääminen	Kirjallisia yhteistyösopimuksia ja hankkeita toteutettiin eri järjestöjen kanssa.
Silvestan ja avainryttäjien henkilöstön kouluttaminen	Silvestan henkilöstöä ja avainryttäjiä koulutettiin, luonnonhoitokortti ja laadun itsearviointimalli otettiin käyttöön.
Päästöjen ja hakkuiden luontolaadun seuranta	Päästöistä ja hakkuiden luontolaadusta laadittiin seurantayhteenvedot.
Metsätalousprosessi	
UPM monimuotoisuusohjelman toteuttaminen	Asetetut toimijakohtaiset tavoitteet toteutettiin.
Rikkakasvistoa vastaan käytettävien kemikaalien vähentäminen	Ulkokenttien rikkakasvilajisto ja sen leviämistiet selvitettiin ja leviämistä rajoitettiin mekaanisesti.
Maankäyttöhankkeiden suunnittelumenetelmän laatiminen ja käyttöönotto.	Menetelmä laadittiin ja otetaan käyttöön 2009.
Ostoproessi	
UPM luonnonhoitopalvelujen toteuttaminen	UPM luonnonhoitopalveluiden toteuttamista jatkettiin suunnitellusti.
Hankintaproessi	
Avainryttäjien ja heidän henkilöstön ympäristöosaamisen varmistaminen	Luontolaadun arviointitulosten yleisarvosana säilyi hyvänä. Työn laadun itsearviointimenetelmä uudistettiin ja otettiin käyttöön.
Kehitystoiminto	
Työn laadunseurantajärjestelmän laatiminen	Laadunseurantajärjestelmä uudistettiin ja otetaan käyttöön 2009.

Ympäristötavoitteet 2009

Tavoitteet	Toimenpiteet
Metsätalousprosessi	
Vesiensuojelun parantaminen vesistövaikutusten minimoimiseksi	Vesiensuojelun varmistaminen eri työläjeissa.
Alueellisen metsäsuunnitelumallin käyttöönotto	Yhtiön ja yksityismetsiin laadittavien suunnitelmien toteuttaminen.
Maankäytön ympäristövaikutusten arviointi	Maankäyttöhankkeiden ympäristövaikutukset arvioitu uuden suunnitelumallin mukaan.
Suomen luontaiseen lajistoon kuuluvien jalopuiden lisääminen	Jalopuuhankeeseen käynnistäminen.
Ostoproessi	
Luonnonhoitopalvelut oston tukena	Luonnonhoitopalveluiden toteuttamista jatkettu.
Hankintaproessi	
Yrittäjämallin kehittäminen	Yrittäjien ja kuljettajien ammatillisen osaamisen ja yrittäjiä tukevan toimintamallin kehittäminen.
Kehitystoiminto	
Avainryttäjillä sertifioidut laatu- ja ympäristöstandardit	Avainryttäjien tukeminen laatu- ja ympäristöstandardien käyttöönotossa.
HR	
Jätehuollon parantaminen	Toimistoissa syntyvän jätteen vähentäminen ja kierrätyksen lisääminen.
Energiapu	
Energiapuun korjuun kestävä kehittäminen	Energiapuun korjuun kehittäminen.

EMAS

Vahvistettua
tietoa

REG.NO. FI-000038

DNV Certificaton Oy/Ab (FIN-002) on akkreditoituna todentajana tarkastanut UPM Metsän ympäristöselonteon 2008. Tarkastuksen 15.5.2009 perusteella on todettu, että ISO 14001 -mukainen ympäristöjärjestelmä ja EMAS-ympäristöselonteko täyttävät EU:n EMAS-asetuksen (EY) Nro 761/2001 vaatimukset.

Yhteystiedot

UPM Metsä, PL 32,
37601 Valkeakoski, p. 02041 6121
info@upm-kymmene.com

Metsäjohtaja

Sixten Sunabacka

sixten.sunabacka@upm-kymmene.com
Puh. 02041 63800

Ympäristöpäällikkö

Timo Lehesvirta

timo.lehesvirta@upm-kymmene.com
Puh. 02041 64650

Lisää yhteystietoja:

www.upm-kymmene.fi/metsa

UPM-Kymmene Oyj

UPM Metsä

PL 32

37601 Valkeakoski

Puh. 02041 6121

Faksi 02041 6120

www.upm-kymmene.fi